

คู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับชาวบ้าน
ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
The Development of Basic English in Cultural Tourism Handbook for Local
People at Piyachanok Thai Wisdom Center, Muang District,
Nakhon Pathom Province

นิพล เชื้อเมืองพาน¹ จินดารัตน์ คงแสน² ภัคพงศ์ ม้องเพอ²
จิราพร อนุกุล² และ นภัทรา อึ้งประสูติ²

¹อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย สาขาการการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

²นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
onnippono@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทและกิจกรรมภายในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 2) ศึกษาคำศัพท์และบทสนทนาของนักท่องเที่ยวเพื่อจัดทำคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับชาวบ้านศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 3) สร้างคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับชาวบ้านศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นชาวบ้านหมู่บ้านสะแกรายและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแนวทางการสังเกต ผลวิจัยพบว่า การสร้างคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับชาวบ้านเป็นการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันหรือเพื่อการประกอบอาชีพ โดยสรุปแล้ว ชาวบ้านทุกคนอาจมีอุปสรรคทางด้านความจำ แต่ทุกคนไม่ได้ตกอยู่ในสภาพที่คล้ายกันเสมอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทักษะความจำเฉพาะตัว แต่ชาวบ้านได้มีการรวมกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชาวบ้าน คู่มือภาษาอังกฤษ ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the cultural tourism and activities context of Piyachanok Thai Wisdom Center, Muang District, Nakhon Pathom Province; 2) to study vocabulary and conversations of tourists making of Basic English Handbook for local people at Piyachanok Thai Wisdom Center, Muang District, Nakhon Pathom Province and; 3) to find out constructed of Basic English Cultural Tourism Handbook for local people at Piyachanok Thai Wisdom Center. The samples of study selected were, local people and foreigner visitors for 30 people. This research was qualitative method by using in-depth interview and Observation. The result showed that to development of Basic English in handbook for Local People to practice English skills for everyday use or for career. Although all local people had memory barrier, they didn't have the same problems. Each problem depended on their aged abilities. However, the local have gathered to learn together.

Keywords: cultural tourism, local people, English handbook, Piyachanok Thai wisdom center

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และมีแนวโน้มของการเจริญเติบโต รายได้ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้มาในรูปของเงินตราต่างประเทศนี้มีส่วนช่วยในการสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการชำระเงินนอกจากนี้รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่กระจายสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง สร้างงาน สร้างอาชีพมากมายและเป็นการเสริมอาชีพด้วย (ลยาศรี หุณทะนะเสรี, 2534)

การท่องเที่ยวสามารถทำให้เกิดรายได้ให้กับสถานที่แหล่งท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวนั้นไม่ใช่เพียงแค่การเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานเท่านั้นแต่ยังเปรียบเสมือน การเคลื่อนย้ายของประชากรจากที่แห่งหนึ่งไปสู่อีกแห่งหนึ่ง รวมทั้งการเดินทางภายในประเทศและเดินทางระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ต่อกันมีกิจกรรมรวมกันมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้รับความรู้ความสนุกสนานความเพลิดเพลิน ซึ่งการท่องเที่ยวจะมีความหมายอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการ คือ 1) เดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นชั่วคราว 2) การเดินทางด้วยความสมัครใจ 3) การเดินทางด้วยจุดมุ่งหมายใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ (วรรณมา วงษ์วานิช, 2539)

เมื่อกล่าวถึงการท่องเที่ยวนั้น จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางด้านตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐมเป็นเมืองที่มีความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายประเภท ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น เช่น องค์พระปฐมเจดีย์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ พระราชวังสนามจันทร์ สวนสามพราน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหุ่นขี้ผึ้งไทย เป็นต้น ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เป็นบ้านไทยกลางสวนผลไม้อันร่มรื่นและเป็นศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมชุมชนของชาวไททรงดำซึ่งเคยตั้งรกรากอยู่บริเวณนี้อีกด้วย นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรม ได้แก่ การหยอดแป้งพวง ซึ่งเป็นที่นิยมเมื่อ 100 ปีก่อน ประมาณ พ.ศ. 2460 การทำเทียนอบขนมโบราณ หรือชิมอาหารบ้านสวนมีให้รับประทาน ส่วนใหญ่ใช้พืชผักสวนครัวเป็นวัตถุดิบ เช่น ใบโหระพา มะละกอ ถั่วฝักยาว มะเขือพวง กะทิสดจากมะพร้าว ฯลฯ มาปรุงเป็นรายการอาหารได้แก่ ส้มตำทอด แกงส้มผักริมรั้ว เช่น ดอกอัญชัน ตำลึง ผักทอง นอกจากนี้ยังมีรายการอาหารเครื่องต้มกามาพอบเทียน โดยจะนำเมล็ดกาแฟโรบัสต้า และเมล็ดกาแฟอาราบิก้าคั่วบดใส่หม้อดิน อบควันเทียนให้หอม ชงเป็นกาแฟเย็นที่มีความหอมและรสชาติกลมกล่อม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และยังมีผักสด ผลไม้ตามฤดูกาลจากในสวนให้ซื้อกลับบ้าน หรือเลือกซื้อของหอม ที่เป็นภูมิปัญญาของชาวไททรงดำ เช่น แป้งขมิ้น น้ำปรุง ขี้ผึ้งกะทิสด ซึ่งใช้เครื่องสมุนไพรจากธรรมชาติ มาผลิตในปริมาณเล็กน้อยแต่คงคุณค่า เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี นอกจากนี้ ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก ยังเป็นแหล่งศึกษาดูงานชุมชนมีกิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเข้มแข็งน่าอยู่อย่างยั่งยืน ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก เปิดทำการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 9.00 – 17.00 น. (<http://www.thai.tourismthailand.org>, สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2560)

ปัญหาของศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก คือ ชาวบ้านขาดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ เนื่องจากชาวบ้านไม่ได้รับการศึกษาที่ดีและไม่ได้รับการอบรมทางด้านภาษาอังกฤษ จึงเป็นปัญหาของชาวบ้านภายในศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก เพราะว่าชาวบ้านมีหน้าที่ในการสื่อสารและพูดคุยกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยเฉพาะชาวบ้านที่อยู่ประจำจุดกิจกรรม ชาวบ้านจึงขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งอาจส่งผลให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความรู้ความเพลิดเพลิน และความประทับใจในการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาบริบทและกิจกรรมภายในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. ศึกษาคำศัพท์และบทสนทนาของนักท่องเที่ยวเพื่อจัดทำคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อสร้างคู่มือการพัฒนาภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับชาวบ้านศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

นรินทร์ สังข์รักษา (2555) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่กระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจกรรมประจำ รวมถึงการเดินทางจากอีกที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยไม่คำนึงว่าระยะทางนั้นจะใกล้หรือไกล และการเดินทางนั้นจะมีการค้างแรมหรือไม่และได้ให้ความหมายไว้ว่า การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวตามเงื่อนไขเป็นสากล 3 ประการ ได้แก่

- 1) การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
- 2) การเดินทางด้วยความสมัครใจ
- 3) การเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม ที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือ การเดินทางไปยังจุดหมายเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมวิถีชีวิต กิจกรรมและการใช้ชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ยังเป็นการเดินทางเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมนั้นๆไม่ให้สูญหาย (ริชาร์ด และ มันส์เตอร์ Richards and Munsters, 2010)

ทฤษฎีการเรียนรู้

การเรียนรู้เป็นขบวนการที่สำคัญของชีวิตทุกคนเรียนตั้งแต่เกิดจนสิ้นชีวิต ชีวิตกับการเรียนรู้เป็นของคู่กันและการเรียนรู้ช่วยให้คนเราสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปได้บุคคลจะมีชีวิตอยู่อย่างโรจจะมีแบบฉบับพฤติกรรมเป็นรูปใดขึ้นอยู่กับการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ (สุชา จันทน์เอม, 2533)

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทคู่มือ

คู่มือ เป็นหนังสืออ้างอิงประเภทหนึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมเรื่องราวและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ บุคคล เหตุการณ์ แนวโน้มเฉพาะด้านหรือเรื่องราวที่น่าสนใจเฉพาะด้าน หรือเรื่องในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยเฉพาะให้รายละเอียดของเรื่องราวนั้นอย่างสั้นๆ หรือ อาจใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานและใช้เป็นแหล่งอ้างอิงหาข้อเท็จจริงที่จะตอบคำถาม (จุมพจน์ วณิชกุล, 2545)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุสิพร ศุภสิริวิทยา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับเจ้าบ้านชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เพื่อศึกษาแนวทางในการสร้างคู่มือภาษาอังกฤษเพื่อการ

ท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 40 คน ผลจากการศึกษาพบว่า 1) ชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม เป็นชุมชนที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นมีความน่าสนใจทั้งในแง่ประวัติศาสตร์ของชุมชนและทรัพยากรท้องถิ่น รวมทั้งมีความพร้อมด้านที่ด้านทรัพยากรทางการเกษตรและทรัพยากรบุคคลซึ่งเหมาะสมและเอื้ออำนวยในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2) ความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความหลากหลายแตกต่างกันตามลักษณะของกิจกรรมที่นำเสนอเป็นภาษาที่ไม่เป็นทางการมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายบรรยายแนะนำและให้ความรู้โดยเน้นการสื่อความหมาย 3) คู่มือภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับเจ้าบ้านชุมชนคลองมหาสวัสดิ์อำเภอกุสุมาลย์จังหวัดนครปฐมที่สร้างขึ้นประกอบด้วยเนื้อหาแปดบทแต่ละบทเสนอตัวอย่างประโยคภาษาไทยประโยคภาษาอังกฤษคำอ่านภาษาไทยคำศัพท์และรูปภาพประกอบพร้อมซีดีบันทึกเสียงโดยเจ้าของภาษาสำหรับเป็นแนวทางในการฝึกออกเสียง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งเน้นการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการทางด้านภาษาอังกฤษของบริบทพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก และพัฒนาเป็นคู่มือการศึกษาที่เหมาะสม โดยกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาคือ ผู้จัดการศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก ประชาชนหมู่บ้านสะแกกราย นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก จำนวนทั้งหมด 30 คน โดยใช้เลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจงและใช้การสัมภาษณ์ (Interview) ในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก
2. การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้การสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ศึกษา
3. การสังเกตการณ์ (Observation) ใช้การสังเกต 2 วิธีคือ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยมีผู้วิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ถูกสังเกตทำอยู่ และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยการสังเกตขณะที่ผู้สังเกตไม่รู้ตัว เช่น การพูดคุยภาษาอังกฤษระหว่างชาวบ้านและนักท่องเที่ยว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ประเภทบุคคล ได้แก่ ตัวผู้วิจัย
2. ประเภทเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
  - 2.1 ประเด็นคำถาม (Interview Guide) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล
  - 2.2 การสังเกตการณ์ ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม
3. ประเภทอุปกรณ์ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สมุดบันทึก แฟ้มเก็บข้อมูล เทปบันทึกเสียง และกล้องถ่ายรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์ โดยในแต่ละวันที่เข้าไปเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึก การถอดเทปบันทึกเสียง นำมาจัดแยกเป็นหมวดหมู่ เช่น การเรียบเรียงบทสัมภาษณ์เชิงลึกตามประเด็นศึกษา การเรียบเรียงบทสัมภาษณ์เชิงลึกตามลำดับวันและเวลาที่สัมภาษณ์เพื่อจัดลำดับที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า คือ การตรวจสอบเน้นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกว่าข้อมูลมีความเชื่อมโยง ความเหมือนหรือแตกต่างหรือไม่ หากพบว่าข้อมูลสอดคล้องกัน แสดงว่าข้อมูลที่ได้มีความถูกต้อง และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดเป็นกลุ่มคำศัพท์และรูปแบบประโยคภาษาไทย เพื่อนำมาจัดทำเป็นกลุ่มคำศัพท์และรูปแบบประโยคภาษาอังกฤษสำหรับการทำคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับชาวบ้านศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนกมีประวัติความเป็นมาของไททรงดำ มีการอพยพจากจังหวัดราชบุรีมาตั้งรกรากในหมู่บ้านสะแกทราย ประมาณหนึ่งร้อยปีแล้ว อาชีพหลักของชาวไททรงดำเป็นเกษตรกรรม มีผู้จัดการศูนย์ โดยคุณปิยะ ภูเบ่ง ที่เกิดแนวคิดที่ต้องการสร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านมีรายได้เสริม โดยนำวัฒนธรรมไททรงดำและเอกลักษณ์ของทางชุมชนสร้างเพื่อจัดตั้งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมทำขนมแปงพวง กิจกรรมเดินชมสวนผักและผลไม้ กิจกรรมทำแกงเขียวหวาน และกิจกรรมทำเทียนอบขนมโบราณ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางมาเรียนรู้ เยี่ยมชมวิถีชีวิตและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไททรงดำ ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีประโยชน์และมีคุณค่าแก่การท่องเที่ยว ซึ่งมีทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นในการสร้างเอกลักษณ์ของพื้นที่ให้มาดึงดูดใจ เหมาะแก่การให้นักท่องเที่ยวมาพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมไททรงดำที่เป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่ ที่นำมาเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงวัฒนธรรมไททรงดำผ่านกิจกรรมการแสดงรำไททรงดำ การแต่งกาย เป็นต้น

ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันได้มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมเดินทางมาเยี่ยมชมวัฒนธรรมพื้นบ้านและร่วมทำกิจกรรมกับชาวบ้าน เช่น ทำแกงเขียวหวาน เดินชมสวนผลไม้ ซึ่งส่งผลให้ชาวบ้านจำเป็นต้องมีการบรรยายให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงข้อมูลทั่วไปเป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งวิธีการต่างๆของขั้นตอนในการร่วมแต่ละกิจกรรม เหตุเนื่องด้วยชาวบ้านไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ จึงทำให้การสื่อสารมีความลำบาก ในการบรรยาย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย ได้มีการสร้างคู่มือเพื่อช่วยแก้ไขปัญหของการสื่อสารของชาวบ้านที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้พัฒนาขึ้นเป็นคู่มือ ภายในรูปเล่มประกอบด้วยคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และคำอ่านภาษาไทย ภายในศูนย์ยังมีป้ายสื่อความหมายไว้ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้อ่านและเข้าใจความหมายสิ่งนั้นๆและยังเป็นเครื่องมือช่วยในการสื่อสารได้ ลักษณะคู่มือที่มีส่วนประกอบของเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมภายในศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก การแนะนำต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็นคำศัพท์ คำอ่านและคำแปลภาษาไทย รวมทั้งการอธิบายและกล่าวทักทาย อีกทั้งกลุ่มเป้าหมายได้เน้นย้ำการเลือกกลุ่มคำศัพท์และประโยคอย่างง่ายมาใส่ในเล่ม โดยเนื้อหาในแต่ละบทสามารถแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 บท ดังนี้

- บทที่ 1 เรื่องการทักทาย แนะนำตัวเอง ถามชีวิตประจำวัน กล่าวขอบคุณและอำลา
- บทที่ 2 คำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพ
- บทที่ 3 ภาษาอังกฤษสำหรับวัฒนธรรมไททรงดำ
- บทที่ 4 ภาษาอังกฤษสำหรับการเกษตร
- บทที่ 5 ภาษาอังกฤษสำหรับการทำเทียนอบขนมโบราณ
- บทที่ 6 ภาษาอังกฤษสำหรับขั้นตอนการทำแกงเขียวหวาน

บทที่ 7 ภาษาอังกฤษสำหรับทำแบ่งพวง

นอกจากนี้ภายในรูปเล่มคู่มือนี้ กลุ่มเป้าหมายได้มีความต้องการเรื่องการใส่รูปภาพประกอบคำศัพท์ ตัวอักษรขนาดใหญ่กว่ามาตรฐาน เพื่อสะดวกแก่การใช้งานมากยิ่งขึ้น

การอภิปรายผลจากการวิจัย

การวิจัยคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีข้อค้นพบที่นำมาอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาบริบทและกิจกรรมภายในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
- 2) ศึกษาคำศัพท์และบทสนทนาของนักท่องเที่ยวเพื่อจัดทำคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับชาวบ้าน ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
- 3) เพื่อสร้างคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับชาวบ้านในศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

1. ศึกษาบริบทและกิจกรรมภายในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ได้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมวิถีชีวิตของไทยทรงดำเพื่อให้คงอยู่ในปัจจุบัน โดยคุณปิยะ ภูเบ่ง ผู้จัดการศูนย์เรียนรู้ ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก เกิดแนวคิดสร้างพื้นที่ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ มีความประสงค์ต้องการให้คนในชุมชนมีรายได้จากการนำสินค้าพื้นบ้านและกิจกรรมพื้นบ้านต่างๆเช่น การแสดงรำไททรงดำ การนำชมภายในศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก และการทำเทียนอบขนมโบราณ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางมาชื่นชมกับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และยังเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว สอดคล้องกับบริบท สังขรักษ์ (2555) บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) และวรรณวีร์ บุญคุ้ม (2546) ได้ให้ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการเดินทางเพื่อการเรียนรู้ ชมการแสดงศิลปะ การเดินทางเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมงานเทศกาล เยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวแหล่งประวัติศาสตร์ ทัศนศิลป์ และการเดินทางเพื่อการเรียนรู้ธรรมชาติ ชนบทธรรมเนียม ประเพณีของชาวบ้าน โดยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การเดินทาง นักท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หมายถึง การแสดงศิลปะ ศิลปหัตถกรรม และประเพณีที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น นั้น ๆ โดยนักท่องเที่ยวมีจุดมุ่งหมายในการเดินทางเพื่อได้รับประสบการณ์และความสนใจวัฒนธรรมของพื้นที่

2. ศึกษาคำศัพท์และบทสนทนาของนักท่องเที่ยวเพื่อจัดทำคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันได้มีนักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมเดินทางมาเยี่ยมชมวัฒนธรรมพื้นบ้าน ทำกิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน เช่น ทำแกงเขียวหวาน ร่วมรำไททรงดำพร้อมกับชาวบ้าน และเดินชมสวน ผลไม้ ภายในศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก และการทำกิจกรรมร่วมกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ชาวบ้านจำเป็นที่จะต้องมีการบรรยายให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงข้อมูลทั่วไป หรือวิธีการต่างๆของขั้นตอนในแต่ละกิจกรรม และเนื่องด้วยชาวบ้านไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ จึงทำให้การสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติมีความลำบาก ในการบรรยาย ด้วยเหตุนี้ชาวบ้านจึงมีความต้องการที่จะเรียนรู้ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมภายใน ซึ่งมีความสอดคล้องกับสุรางค์ จันทน์เอม (2517) ที่กล่าวไว้ว่า ความต้องการ บุคคลยอม

ต้องตอบสนองความต้องการ ความต้องการจึงเป็นเหตุสำคัญของการเริ่มเรียนรู้ นั่นคือการเรียนรู้เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการ

ผู้วิจัยจึงได้แบ่งหมวดหมู่คำศัพท์และบทสนทนาที่จำเป็นและตรงตามความต้องการของชาวบ้านในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยแบ่งหมวดหมู่ออกเป็น 7 หมวดหมู่ที่สำคัญ ได้แก่ 1) คำศัพท์และบทสนทนาเรื่องการทักทาย แนะนำตัวเอง ถามชีวิตประจำวัน กล่าวขอบคุณและกล่าวอำลา 2) คำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพ 3) ภาษาอังกฤษสำหรับวัฒนธรรมไทยทรงดำ 4) ภาษาอังกฤษสำหรับการเกษตร 5) ภาษาอังกฤษสำหรับการทำเทียนอบขนมโบราณ 6) ภาษาอังกฤษสำหรับขั้นตอนการทำแกงเขียวหวาน และ 7) ภาษาอังกฤษสำหรับทำแป้งพวง มีการจัดหมวดหมู่คำศัพท์และบทสนทนาที่เหมาะสมกับกิจกรรมภายในพื้นที่ มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของวิจารณ์ พานิช (2551) และทีศนา เขมมณี (2557) ที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการความรู้มี ดังนี้ 1) การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นต่องาน 2) การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ 3) การปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้บางส่วน ให้เหมาะต่อการใช้งาน 4) การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน 5) การนำ ประสบการณ์จากการใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาบันทึกไว้ 6) การจดบันทึก ขุมความรู้ แก่นความรู้ สำหรับไว้ใช้งาน และ ทั้งนี้การตอบสนองของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันซึ่งมีผลมาจากบทเรียน หรือความต้องการบุคคลย่อมที่ต้องการตอบสนองความต้องการของตนเองที่ต่างกัน การสร้างแรงขับจึงเป็นเหตุสำคัญของการเรียน

3. เพื่อสร้างคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับชาวบ้านในศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม

ชาวบ้านภายในชุมชนไม่สามารถสื่อสารหรือบรรยายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวให้กับชาวต่างชาติได้ ชาวบ้านมีความต้องการที่จะเรียนรู้และสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ คณะผู้วิจัยจึงได้สร้างคู่มือ เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับชาวบ้านที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ สอดคล้องกับแนวคิดแนวคิดกาญจนา จำนงค์ดี (2551) กล่าวไว้ว่า สิ่งพิมพ์ทางการศึกษาควรเป็นสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นให้จ่ายต่อความเข้าใจเปรียบเสมือนกุญแจสำหรับไขเมื่อเกิดความข้องใจและสิ่งพิมพ์ยังมีเนื้อหาที่ตรงตามความต้องการของชาวบ้าน คณะผู้วิจัยจึงได้สร้างเนื้อหาภายในเล่มคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับชาวบ้านศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก ซึ่งตรงตามความต้องการของชาวบ้าน โดยเนื้อหาประกอบด้วย บทที่ 1 เรื่องการทักทาย แนะนำตัวเอง ถามชีวิตประจำวัน กล่าวขอบคุณและอำลา บทที่ 2 คำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพ บทที่ 3 ภาษาอังกฤษสำหรับวัฒนธรรมไทยทรงดำ บทที่ 4 ภาษาอังกฤษสำหรับการเกษตร บทที่ 5 ภาษาอังกฤษสำหรับการทำเทียนอบขนมโบราณ บทที่ 6 ภาษาอังกฤษสำหรับขั้นตอนการทำแกงเขียวหวาน และบทที่ 7 ภาษาอังกฤษสำหรับทำแป้งพวง ซึ่งการสร้างเนื้อหาของบทเรียนได้มีความสอดคล้องกับคู่มือการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ (2555) และจินตนา สุขสมแดน (2554) ได้กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนของการทำคู่มือและการกำหนดเนื้อหาข้อมูล มีดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จากเอกสาร ตำรา หลักสูตรงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบของคู่มือ 2) วิเคราะห์ลักษณะของผู้ใช้คู่มือ 3) กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบข่ายเนื้อหา ความคิดรวบยอดของคู่มือ 4) สำนักรายละเอียดและกำหนดจุดประสงค์ในการให้ความรู้ของคู่มือ 5) เขียนเนื้อหาของคู่มือตามวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหาที่กว้าง ๆ ของคู่มือ 6) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา 7) ออกแบบรูปเล่ม ภาพประกอบ จัดพิมพ์ ทดลองใช้ตามของคู่มือ 8) แก้ไข ปรับปรุงนำไปใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่มีประโยชน์หลายด้าน เช่น สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง สามารถกำหนดเนื้อหาของคู่มือได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรมีการศึกษาเรื่องประชาสัมพันธ์ทางการท่องเที่ยวในศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทย ปิยะชนก เนื่องจากศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก ขาดการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ รวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรมีการศึกษาแนวทางในด้านการมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวในศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการอย่างเป็นระบบและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบ

3. จากการศึกษาพบว่า ชาวบ้านไม่สามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ ดังนั้นควรมีการจัดทำคู่มือ, ป้ายสื่อความหมาย ให้มีเพิ่มมากขึ้นเช่น ภาษาจีน เนื่องจากศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาไทยปิยะชนก อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นความต้องการของชาวบ้าน

อ้างอิง

กาญจนา จำนงค์ศักดิ์. (2551). **คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาไตรสิกขาโรงเรียนวัดสี่แยกราษฎร์บำรุง.**

กรุงเทพฯ ฯ : สารนิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

จินตนา สุขสมแดน. (2541). **การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.** กรุงเทพฯ ฯ : บั๊ค พอยท์.

จุมพจน์ วนิชกุล. (2545). **คู่มือการลงรายการอ้างอิงและบรรณานุกรม. กาญจนบุรี : คณะวิชามนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.**

ทิตนา แคมมณี. (2557). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ ฯ : คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

นรินทร์ สังข์รักษา. (2555). **เอกสารคำสอน การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปกร.**

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). **กลยุทธ์ในการจัดการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนอารยธรรมลุ่มน้ำ จังหวัด นครราชสีมาโดยกระบวนการมีส่วนร่วม. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.**

ปวราย์ เรืองมณี (2549). **การพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดและ ความรู้ในเนื้อหาท้องถิ่น. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**

ลยาศรี หุณฑนะเสรี. (2534). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย. กรุงเทพฯ ฯ : ม.ป.พ.**

วรรณวีร์ บุญคุ้ม. (2546). **เอกสารการสอน ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.**

วิจารณ์ พานิช. (2551). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ ฯ : มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.**

สุชา จันทน์เอม. (2533). **จิตวิทยาทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิชภาควิชา ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.**

สุรางค์ จันทน์เอม. (2517). **หลักการศึกษ จิตวิทยา หลักการสอน. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.**

สุสิทธิ์ ศุภสิริวิทยา. (2557). **การพัฒนาคู่มือภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับเจ้าบ้านชุมชนคลองมหา สวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**

Richards and Munsters. (2010). **Cultural tourism research methods**, CAB International 2010, edit by
Greg Richards, Department of Leisure Studies Tilburg University The Netherlands and **Wil
Munsters**. Center for Cultural Tourism research, Zuyd University the Netherlands